

BİR BAKIŞTA

Bir bakışta 2025 yılı 5. sayı

Değerli meslektaşlarım,

Dergimizin bu sayısında, 1 editöryel, 4 özgün araştırma makalesi, 1 meta-analiz, 1 derleme, 1 olgu sunumu ve 3 editöre mektup yer almaktadır.

Özdemir ve Kırık, "Editörlük Ofisinde Yapay Zekâ: Bilimsel Yayıncılıkta Yapay Dar Zekâdan Yapay Genel Zekâya" başlıklı editöryel makalesinde, akademik yayıncılıktaki giderek artan yayın hacmi ve mevcut sistemin yavaşlığı sorunlarını ele almış ve bu sorunların çözümü için bazı yayınevleri tarafından kullanılan yapay dar zeka ile hakemlerin kullandıkları yapay zeka modellerinin eksik ve sorunlu yönlerini ortaya koymuş, bu sorunların ileride geliştirilecek yapay genel zeka modelleriyle, standartları belirlenmiş, sınırları çizilmiş ve daima insan gözetimini merkeze alan bir yapay zeka entegrasyonu ile çözülebileceğini ileri sürmüştür ([Bakınız sayfa 237-238](#)).

Erbezci ve ark., juvenil maküla dejenerasyonu (JMD) hastalarında foveal lezyon ile tercihli retina alanı (TERA) yerleşimlerini ve bunların görme keskinliği üzerindeki etkilerini değerlendirmeyi amaçladıkları çalışmalarında, JMD'de TERA'ların en sık üst veya nazal olarak yerleşim gösterdiğini, lokasyon ile hasta yaşı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermişler ve TERA'ların yaşa bağlı yer değiştirmesinde ve optimizasyonunda kortikal adaptasyon mekanizmalarının rolü olduğunu, klinik uygulamada bu adaptasyondan yararlanmanın veya bu adaptasyonu yönlendirmenin yararlı olabileceğini vurgulamışlardır ([Bakınız sayfa 239-244](#)).

Akbaş ve ark.'nın, keratokonuslu gözlerde katarakt cerrahisinin refraktif sonuçlarını değerlendirdikleri ve göz içi lens gücü hesaplamasında SRK/T ve Kane formüllerinin performanslarını karşılaştırdıkları çalışmalarında, erken evre keratokonus olgularında iki formül arasında anlamlı bir fark saptanmazken, ileri evre keratokonus olgularında Kane formülünün SRK/T'ye kıyasla daha doğru sonuçlar verdiği gösterilmiştir ([Bakınız sayfa 245-248](#)).

Yargı Özkoçak ve Altan'ın, üveitik katarakt cerrahisinde güncel klinik uygulamalara ve uzman görüşlerini değerlendirmeye; uzlaşılan ve ayrışan alanları tanımlamaya yönelik anket çalışmasında, cerrahi öncesi 3 aylık enflamasyonsuz dönemin olması, konvansiyonel immünosüpresif tedavilerin doz değişikliği olmadan devam ettirilmesi ve juvenil idiyopatik artrit ile ilişkili üveitte hidrofobik akrilik göz içi lensi tercihi gibi konularda güçlü uzlaş olduğu buna karşın preoperatif topikal steroid kullanımı, kistoid makula ödemi için nonsteroid antiinflatuar ilaç profilaksisi ve ameliyat sonrası nüksleri yönetme stratejilerinde belirgin farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ([Bakınız sayfa 249-255](#)).

Kapran ve ark.'nın, regmatojen retina dekolmanı tedavisi için uygulanan pars plana vitrektomi cerrahisinde subretinal sıvı drenajı için 25/32-gauge subretinal kanül kullanılan yeni bir modifikasyonunun güvenilirlik ve etkinliğini değerlendirdikleri çalışmalarında, bu tekniğin diğer internal drenaj tekniklerine kıyasla güvenli ve etkili bir alternatif olabileceği belirtilmiştir ([Bakınız sayfa 256-259](#)).

Yudistira ve ark., gelişmekte olan ülkelerde başta yapay zekâ tabanlı araçlar, taşınabilir fundus kameraları ve göz hekimi olmayan eğitimli personel ile uygulanan farklı tarama yöntemlerinin diyabetik retinopatinin tespitindeki etkinliğini değerlendirmeyi amaçlayan meta-analiz çalışmasında, non-midriyatik ve midriyatik görüntülemenin iyi performans gösterdiğini, bu yöntemlerin büyük ölçekli taramalar için umut verici seçenekler haline geldiğini göstermişlerdir ([Bakınız sayfa 260-275](#)).

Hyalüronik asit (HA) enjeksiyonları periorbital bölgedeki yaşlanma bulgularının tedavisinde sıklıkla kullanılan, genellikle güvenli ve geri döndürülebilir bir yöntemdir. Nalcı Baytaroğlu ve Hoşal bu sayımızdaki derlemelerinde, kozmetik perioküler HA enjeksiyonlarına bağlı komplikasyonların insidansı, risk faktörleri, patofizyolojisi, semptom ve bulguları ile tedavi yöntemleri ile hyaluronidaz endikasyonları, dozajı ve güvenlik profilinin detaylı analizini okuyuculara aktarmaktadır ([Bakınız sayfa 276-286](#)).

Dertsiz Kozan ve ark., ailesel Feline leukemia virus subgroup C receptor1 (FLVCR1) mutasyonlu iki kardeşle klinik bulguları incelemiş ve nörotrofik keratopati saptayarak yeni bir fenotip tarif etmişlerdir ([Bakınız sayfa 287-290](#)).

Sağlık hizmetlerinde sürdürülebilirlik ve karbon ayak izinin küçültülmesi son yıllarda giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Dertsiz Kozan ve Bayraktar, göz damlası ambalajlarının karton kutudan arındırılarak dijital prospektüs ile sunulması ve hastaların geri dönüşüm için teşvik edilmesinin, çevresel sürdürülebilirlik ve hasta odaklı bakım açısından değerli bir katkı sağlayacağını belirtmişlerdir ([Bakınız sayfa 291-292](#)).

Günay ve ark., lazer işaretleyici maruz kalımına bağlı bilateral koroidal neovaskülarizasyon gelişen bir olgu ile tedavi yaklaşımlarını paylaştıkları editöre mektupta, özellikle çocuklar arasında bu tür yaralanmaların artan insidansına ve el tipi lazerlerin daha sıkı bir şekilde denetlenmesi ve halkın eğitilmesine ihtiyaç olduğuna vurgu yapmışlardır ([Bakınız sayfa 293-295](#)).

Saygı ve sevgilerimizle,

Editöryel Kurul adına
Dr. Özlem Yıldırım

